

Енергийна ефективност - профил: България

Май 2011

Тенденции в енергийната ефективност

Преглед

През периода 1996-2008 общия индекс за енергийна ефективност (ODEX) на всички сектори в България намалява с 35 % в сравнение със средно 13 % в ЕС. Това подобрение се дължи, главно на сектора на индустрията. Намаляването на енергийната интензивност на българската икономика, като цяло, се дължи в голяма степен на намаляването на енергийната интензивност на индустрията.

Индустрия

В индустрията, индекса на енергийна ефективност намалява с 67 % през периода 1996-2008, което показва значителни спестявания на енергия в този сектор. При производството на химически продукти индекса на енергийна ефективност намалява с 67 %, при производството на стомана с 32 % и при производството на неметални продукти със 112 % през същия период. Това подобрение се дължи главно на растящите цени на горивата и другите енергоносители, допълнени от стимули за пестене на енергия в сектора. Сравнително бързия ръст на производството през периода (включително през 2008) осигуряваше висока степен на натоварване на производствения капацитет, което беше благоприятен фактор за подобряване на енергийната ефективност.

Домакинства

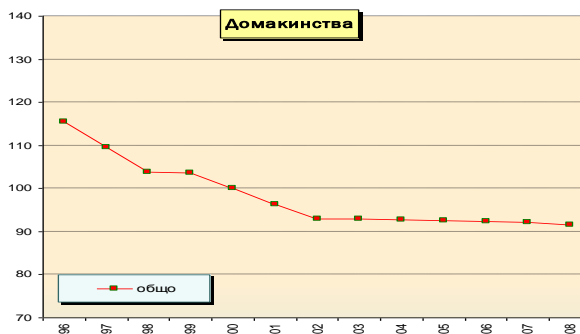
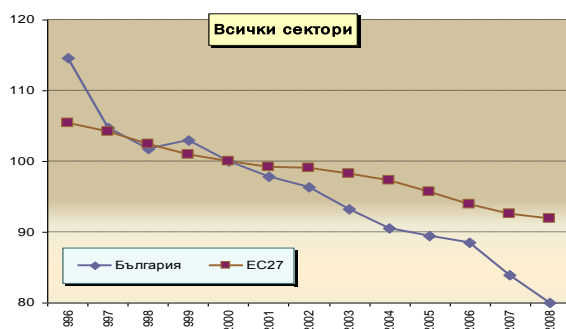
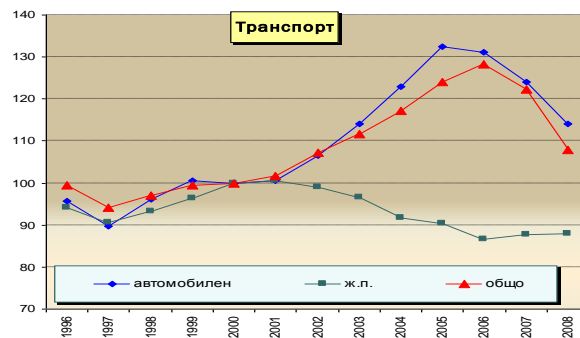
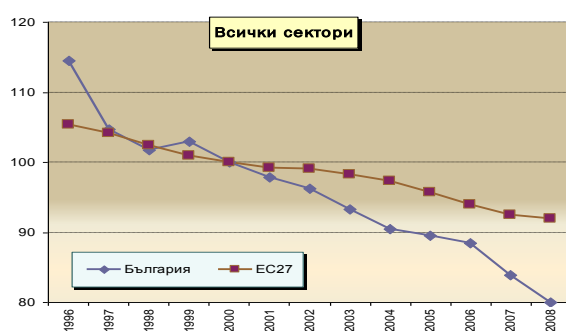
Между 1996 и 2008, енергийната ефективност в сектора на домакинствата се подобрява с 24 % в условията на значителен ръст на потребителските разходи на домакинствата. При отоплението подобрението е с 22 %. Българските домакинства повишиха своята енергийна ефективност и ефектът беше използван почти изцяло за подобряване на топлинния комфорт, по-широко използване на домакински електроуреди, климатизация и т.н.

Подобряването на индекса на енергийна ефективност в този сектор през последните години е резултат въздействието на противоположни фактори. От една страна подобряване енергийната ефективност на сградите, електроуредите, осветлението, използването на термопомпи и от друга повишаване топлинния комфорт, използване на повече климатици, електроуреди и повишено потребление на дърва за отопление в неефективни печки.

Транспорт

През периода 1996-2008, индексът на енергийна ефективност в транспорта нараства с 8 %, което показва влошаване на енергийната ефективност. Индексът за енергийна ефективност в автомобилния транспорт нараства с 18 % за целия период, но след 2006 се наблюдава известно подобрение. Главната причина за влошаване на енергийната ефективност в сектора беше заместване на железопътен с автомобилен транспорт, задръствания в градовете и остаряващия автомобилния парк в България (леки автомобили, автобуси и товарни автомобили).

Индекси на енергийна ефективност (база 100=2000)*

*Всички индикатори са средни за тригодишни периоди
Източник ODYSSEE
За повече информация: <http://www.odyssee-indicators.org/>

Мерки за енергийна ефективност

Институции и програми

Агенцията по енергийна ефективност (АЕЕ) е изпълнителна агенция към Министерството на икономиката, енергетиката и туризма, според Закона за енергийната ефективност от март 2004 (нов ЗЕЕ от 2008). Основните дейности на АЕЕ са прилагането на Закона за енергийната ефективност, мониторинг и докладване на постигнатите спестявания на енергия в рамките и в съответствие с целта на страната по ESD.

Хоризонтални мерки

- Задължителни индивидуални цели за спестяване на енергия при крайното потребление за търговци на енергия с над 75 GWh годишни продажби на енергия за крайни потребители.

Индустрия

Всички потребители с годишно потребление над 3,000 MWh (изкл. ETS) са задължени да извършат енергийно обследване и да приложат идентифицираните мерки за пестене на енергия. Освен това те имат определени индивидуални цели за енергийни спестявания. Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми източници на енергия (BEERECL) беше открита от Европейската банка за възстановяване и развитие (EBRD) през 2004 в тясно сътрудничество с българското правителство и Европейския съюз. Програмата отпуска заеми на фирми от частния сектор за осъществяване на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми източници в индустрията. Финансова подкрепа от европейските фондове е предвидена за проекти за енергийна ефективност в МСП в рамките на Оперативна програма „Конкурентоспособност” (след 2012).

Домакинства, Услуги

Сред прилаганите мерки са:

- Задължителни енергийни обследвания и сертификация на всички държавни и общински сгради с площ над 1,000 m²;
- Задължителни индивидуални цели за енергийни спестявания за сградите с площ над 1000 m². (нов ЗЕЕ от 2008);
- Задължителни енергийни етикети на електроуреди;
- Изисквания за минимален КПД за водогрейни котли с мощност 4 – 400 kW за течни и газови горива;
- Задължителни проверки на водогрейни котли с мощност над 20 kW и климатични инсталации с над 12 kW;
- Изисквания за енергийни характеристики на сградите;
- Кредитна линия за енергийна ефективност в бита (първи етап до края на 2009 и втори етап след 2012);
- Национална стратегия за изолация на сгради 2005-2020 - за държавни, общински и многофамилни жилищни сгради;
- Индивидуални сметки за топлофицирани многофамилни жилищни сгради;
- Финансова подкрепа от европейските фондове за проекти по енергийна ефективност в общински сгради в рамките на Оперативна програма “Регионално развитие” (след 2012)

Транспорт

Основните мерки са:

- Данъци за моторните горива. Данъците (вкл. ДДС) са около 50 % от цените на дребно на тези горива.
- Задължителни годишни технически прегледи за всички моторни превозни средства (промени след 01.09.1999).

По-важни мерки за енергийна ефективност

Сектор	Название на мярката	От	Енергийни спестявания	Спестени емисии CO ₂
Всички	Индивидуални цели за търговци на енергия с годишни продажби над 75 GWh	2010	399 ktce (16,7 PJ) годишно до 2016 и 57,7(2,4 PJ) до 2010	1436 kt
Индустрия	Задължителни енергийни обследвания за потребители с годишно потребление над 3000 MWh (изкл. инсталациите по ETS)	2004	112 ktce (4,69 PJ) годишно* до 2016	420 kt
Индустрия	Кредитна линия за енергийна ефективност и възобновяеми източници – преференциални заеми	2004	88 ktce (3,69 PJ) годишно (до 2010)	317 kt
Домакинства, Услуги	Национална стратегия за изолация на сгради(2005-2020)	2005	88,8 ktce (3,72 PJ) годишно (план до 2016)	320 kt
Домакинства	Кредитна линия за енергийна ефективност в бита – преференциални заеми (1 етап до 2009 и 2 етап от 2012)	2005	15,7 ktce (0,66 PJ) годишно (до 2009)	56 kt
Домакинства	Индивидуални сметки за топлофицирани многофамилни жилищни сгради.	2004	63 ktce (2,64 PJ) годишно (до 2010)	227 kt
Услуги	Задължителни енергийни обследвания и сертификация на държавни и общински сгради с площ над 1,000 m ² .	2005	214 ktce (9 PJ) до 2016 *	770 kt
Транспорт	Задължителни годишни технически прегледи на МПС	1999	76,4 ktce (3,2 PJ) годишно	244 kt

Източник MURE

За повече информация: <http://www.isisrome.com/mure/>

* след реализиране на мерките препоръчани в обследванията

